

אנשים גדולים!

פעולה לחב"ב לאור דמותו וחינוכו של מו"ר הרב אברהם אלקנה כהנא שפירא, ראש ישיבת מרכז הרב והרב הראשי לישראל.

שלב א' - פתיחה

הרב שפירא, שכונה בחיבה "ר'ב אברום", היה מגדולי הדור ומבכירי מנהיגיו הרוחניים של הציבור הציוני דתי. הוא לימד בישיבת מרכז הרב במשך יותר משישים שנה, ועמד בראשה כמה עשורים.

בשנים אלו זכה לגדל אלפי תלמידים, שמהם צמחה השדרה המרכזית של הרבנים, הדיינים, ראשי הישיבות והמחנכים במגזר. בעצם עולם התורה הדתי לאומי בנוי כמעט כולו מתלמידיו ותלמידי תלמידיו. גם אנשי עשייה רבים צמחו בהדרכתו ותחת שרביטו. אנשי מחקר וכתובה, פעילי התיישבות, קצינים בצבא ובזרועות בטחוניות שונות, פעילים חברתיים ויזמים רבים.

הדרך להצמחת ציבור מוצלח כל כך הייתה נעוצה בנקודה ייחודית ומשמעותית מאוד בחינוכו: ר' אברום תמיד הדגיש את החובה והזכות לצמוח ל"אדם גדול". אף פעם, בשום תחום, לא להסתפק בבינוניות, תמיד לחתור למצוינות! ותלמידיו – שראו כיצד "נאה דורש ונאה מקיים", כיצד הוא עצמו מתאמץ בכל יום להתקדם עוד ועוד ואף פעם לא להסתפק בגדלות שאליהו כבר הגיע – הפנימו, יישמו, וצמחו. את התוצאות כולנו מכירים כיום, כשהציונות הדתית הפכה להיות גדולה, חזקה, משפיעה ומשמעותית בכל תחומי החיים במדינה. ומנכיחה את את התורה בחיים בעוז!

שלב ב' - דיון

שלב א: אנשים גדולים ומשפיעים

האם אתם רואים את הנוכחות הציונית דתית בתחומי החיים במדינה? אתם מזוהים את השפעתה? במה לדעתכם מתבטאת המצוינות שאנחנו מחנכים לחתור אליה? איך לדעתכם מנחילים לדור שאיפה כזו?

מכירים את גדולי התורה שבמגזר? ציינו שמות. רוב רובם של הרבנים המבוגרים למדו אצל ר' אברום במרכז הרב, ולאורו הם נעשו גדולים בתורה. (דוגמאות - בדור הראשון: הרב חיים דרוקמן, הרב דב ליאור, הרב יעקב אריאל. בדור הצעיר יותר: הרב שמואל אליהו, הרב יעקב שפירא, הרב אליקים לבנון, הרב מיכה הלוי, הרב דוד דודקביץ. בדור הצעיר עוד יותר: הרב יוני לביא) מה לדעתכם הדרך להצליח להצמיח כאלו תלמידים?

שלב ב: מהו אדם גדול בשבילכם?

פזרו על הרצפה מקרים שונים, ופתחו דיון היכן מתגלית גדלות וביאזה בחינה.

א. קפיצה על רימון כדי להציל אחרים. ב. התמדה בתורה במצב של עניות וחוסר כל. ג. פעילות פיילנטרופית גדולה (תרומות 'כבודות' להחזקת מוסדות וארגונים ערכיים). ד. לימוד תורה בזמנים 'יבשים' וחסרי חשק. ה. הארת פנים לכל אדם. ו. הקמת יישובים ומאבק על ארץ ישראל. ז. תרומה לנזקק ברחוב. ח. הרמת לכלוכים מאדמת ארץ ישראל. מוזמנים כמובן להוסיף...

שלב ג' - תובנות

שימו לב שחלק מהדברים ברשימה הם דברים "ענקיים" ו"מפוצצים", וחלקם נראים במבט ראשון קטנים. האם אנחנו מייחסים חשיבות מספקת גם אליהם? מה היו תוצאות הדיון שלנו על מקרים מסוג ד' ז' ו-ח? האם אנחנו שמים לב לחשיבות של מקרה ה'?

האמת היא שאדם גדול נבנה ונוצר מהמון מעשים קטנים. גם האנשים שאנחנו מכירים אותם ממעשיהם המהממים שהתפרסמו, בנו את עצמם על ידי שימת לב לכל פרט בחייהם, ועבודה עקבית להשתפר ולגדול! רועי קליין שקפץ על הרימון והציל את חבריו בלי היסוס, הוא הקומה שנבנתה על ידי רועי קליין שהקפיד לחייך ולהאיר פנים לכל אדם.

נזכור: מהרבה רימונים קטנים שקופצים במהלך החיים, רוכשים גדלות נפש שמאפשרת לקפוץ על הרימון הגדול ברגע האמת.

יצאנו עכשיו מעשרת ימי תשובה, חז"ל כותבים שבראש השנה נחתמים הרשעים למיתה, הצדיקים לחיים, והבינוניים תלויים עד יום כיפור. הרב אברהם שפירא זצ"ל היה מביא את שאלת הראשונים: הגמרא אומרת שאדם שמעשיו הרעים והטובים שקולים, הקב"ה מטה את דינו לטובה, כחלק ממידת "ורב חסד". ואם כן למה כאן צריך להמתין את עשרת ימי תשובה?

נביא את תירוצם של הראשונים, בלשונו של ר' אברום:

"אלא, לא רצוי להיות בינוני. אתה יכול להיות במצב של בינוני... ולהיות זכאי, אבל זה לא טוב. יותר טוב שתהיה צדיק, ולכן טוב יותר לחכות – שלא תהיה בינוני..."

זה העניין שמדגישים שני הראשונים: בכל ענין האדם צריך להיות מלא שאיפות להיות גדול יותר, לא להיות אדם קטן, גם לא להיות תלמיד חכם קטן. השאיפה צריכה להיות גדולה!"

אם נשים לב למילים המדויקות, נשים לב לשני דגשים שנמצאים כאן: הראשון והגלוי – החובה לשאוף לגדלות וחשיבות ההגעה לגובה. אבל השניה היא – בכל ענין! צדקות לא מתבטאת רק במעשים נדירים שמגיעים פעם – פעמיים בחיים. בניסיונות מפוצצים שהעמידה בהם מרשימה וזוכה לשריקות התפעלות.

אדם גדול לא רק נבנה ממעשים קטנים ועקביים כמו שראינו, אלא גם מתבטא במעשים כאלו. ההקפדה ותשומת הלב לפרטים הקטנים בונים את גדלותו של האדם, ואדם שבאמת נהיה גדול יכול להיבחן בתשומת הלב שהוא מעניק לכל פרט. יחסי גומלין.

כל אדם צריך לשאוף לגדול כמה שיותר – בכל תחום ובכל פרט. להגיע למצוינות.

שלב ד' - סיפור

את הדגש החינוכי של ר' אברום שפירא לשאוף לגדלות, יישם בחייו הפרטיים, כך סיפרו עליו:

"הרב ברוך מרדכי אזרחי, שהכירו בצעירותו, סיפר על התמדתו המקסימלית בלימוד התורה: הוא תיאר מקרה בו ראה את ר' אברום עומד על סולם בספריית הישיבה, שקוע בעיון בסוגיה בספר מסויים. וכשלאחר שעה ארוכה עבר שם הרב אזרחי שוב, גילה שר' אברום עומד באותו מקום ובאותה תנוחה, ומרוכז כולו בספר שלפניו, מבלי לזוז ובלי להפסיק מעיון עמוק בספר.

יחד עם זאת, נודע ר' אברום בשימת לב ואכפתיות לכל פרט ופרט. פעם קרה ששמע על בחור שנאלץ לבטל את ארוסיו בגלל בעיה חמורה שהתגלתה. למחרת ניגש ר' אברום בכבודו ובעצמו - שהיה כבר מבוגר, ראש ישיבה מכובד, ורבים של אלפים – לחזן, וביקש ממנו להוסיף פרק תהילים נוסף על הפרקים שנהוגים לומר בישיבה לאחר התפילה. כשנשאל על כך הסביר: ישנו בחור שנאלץ להיפרד מארוסתו, ועל הצער שנגרם לו מכך צריך להתפלל..."

שלב ה' - שאלה למחשבה

מה עדיף: לתת בפעם אחת צדקה של 1000 ש"ח, או להקפיד בהתמדה על נתינת שקל לצדקה בכל יום?

הרמב"ם פוסק שהאפשרות השניה עדיפה! ומסביר, שבניין הנפש איכותי בהרבה כאשר מרגילים אותה שוב ושוב לנתינת צדקה. זה הופך את האדם לאחד שההטבה היא חלק מהמהות שלו, ושווה הרבה יותר מנתינה ענקית בפעם אחת.

חשבו על כך: גם את היכולת של ר' אברום לעמוד שעות ארוכות שקוע בספר בלי לזוז הוא בטח לא רכש ביום אחד! הגדלות שמאפשרת לאדם לעשות מעשי ענקיים – נבנית מהקפדה והתמדה עקבית, שבונה את האדם לאט לאט, שלב אחרי שלב.

שאלו את עצמכם לאור מה שלמדנו בפעולה:

א. אדם שהרגיל את עצמו לתת כל יום צדקה קטנה. ויום אחד יתבקש לתרום בדחיפות סכום גדול לצדקה. יצליח לעשות זאת?

ב. אדם שרוצה להיות לגדול בתורה, מה הדרך שבה הוא צריך לצעוד כדי להגיע לשם?

ג. סיסמת התנועה היא "תורת חיים בעוז". חישבו על המשפט על פי התובנות מהפעולה. (מה מיוחד ב"תורת - חיים"? מה הדגש בזה? ומהו ה"עוז"?)

יהיה רצון שנזכה לצמוח ולהיות לאנשים גדולים, כמו שחינך מרן הרב אברהם שפירא זצ"ל, ולשאת בעוז, בכל שטחי החיים, את דגלה של התורה. שבת שלום!